

De Queeste

EEN ZOEKTOCHT NAAR MAATSCHAPPELIJK GEËNGAGEERD THEATER

Theatermakersgroep de Queeste:

Limburgs én politiek theater.

Zo wordt dit gezelschap geprofileerd.

In de aankondiging van hun laatste productie *Haarmann* in *De Morgen* (7/03/03) noemt Wouter Hillaert dat ironisch: 'Twee zeldzaamheden voor de prijs van één collectief, asjeblijft'.

Maar daarmee is het toch gezegd.

In hoeverre is de Queeste Limburgs?

Heeft de groep zich kunnen waarmaken de afgelopen vijf jaar en is er een evolutie in hun theater?

Maatschappelijk engagement staat hoog in hun vaandel. Theater als medium. Een beschouwing vanop de zijlijn.

Nomen est omen

*wie wat vindt, heeft slecht gezocht
(Rutger Kopland)*

De naam de Queeste roept evidente reminiscenties op aan de koene ridders van de ronde tafel die op zoek gaan naar de heilige graal. De queeste als zoektocht naar een ideaal, de queeste ook als onderneming van de ridders om een verstoorde orde te herstellen. En zoals de ridders van de ronde tafel, vormt de theatermakersgroep een collectief dat samen stukken zoekt, vertaalt, schrijft, speelt en vormgeeft. Een productie zien ze als een collectieve zoektocht van acteurs, regisseurs,

vormgevers, technici en muzikanten die elkaar constant bevragen en uitdagen.

Het begon allemaal in 1997 op de toneelacademie van Maastricht. Zoals in Antwerpen, Brussel en Gent waren er ook daar jonge, pas afgestudeerde acteurs en actrices die na hun opleiding met elkaar wilden verderwerken. Gastdocent Johan Simons van Hollandia raadde Christophe Aussems en Nele van Rompaey aan een eigen groepje op te starten. (Hollandia was indertijd trouwens ook vanuit de Maastrichtse academie ontstaan.) De twee begonnen met een paar andere mensen te werken aan een manifest waar maar geen einde aan kwam. Wat betekende theater voor hen? Welke vorm moest dat aannemen? Vragen waarop ze antwoorden zochten en ook wel vonden, maar die riepen dan weer nieuwe vragen op. Dat deed hen besluiten: theater maken is een constant zoeken naar manieren van theater maken. Vandaar ook de naam: theatermakersgroep de Queeste.

Geef toe, een mooier begin dan de titel *Kooningskinderen* kon er voor de Queeste niet zijn. De Queeste klinkt middeleeuws, Kooningskinderen nog meer: 'er waren eens twee koningskinderen, zij konden bij elkander niet komen, het water was veel te diep.' Het stuk is duidelijk een verwijzing naar deze middeleeuwse liefdesballade die het kwaad van de mens aanklaagt. Het is hun eerste productie, over twee jongeren die als in een roadmovie rondlopen en vooral op zoek zijn naar zichzelf. Tijdens deze eerste queeste sluiten Bert Luyten, Jean-Lou Caglar, Bart Peeters en Helena van den Berge zich aan bij de groep; Kris Cuppens wordt coach. Nu, vijf jaar later, bestaat de kern uit Christophe Aussems, Nele van Rompaey, Helena van den Berge, Dirk Tuypens (de theatermakers), Bert Luyten, Jan Kuppens en Hanne Rekkers (techniek en zakelijke belangen).

Een paar uitgangspunten liggen vast: de groep wil een professioneel gezelschap worden, wil zich in Limburg vestigen, wil zich maatschappelijk engageren en hoopt bij de volgende structurele ronde op erkenning.

Limburgs

Ambitie is om in het theater-braakland Limburg een professioneel gezelschap uit te bouwen.

Het Provinciaal Centrum voor Theater Dommelhof – dat op dat ogenblik ook nog een theaterwerkplaats is – biedt hen vanaf 1998 logistieke steun. Daarna volgen er elk seizoen producties, de eerste jaren zitten er kleinere 'broeikas' projecten bij, maar ook grotere producties, al dan niet in samenwerking met collega's van andere gezelschappen.

Ik volg het gebeuren vanop enige afstand met argusogen. Ik heb lang genoeg in de Limburgse pers gewerkt om geïrriteerd te raken door het woord 'Limburgs'. Ik ben immers van nabij getuige geweest van de deprimerende provincialistische theaterpolitiek van de cultuurgedeputeerden. Theater moet mega zijn, en veel (potentieel kies-)volk trekken. Ook op gewestelijk vlak spelen politici mee: kijk dit jaar maar naar dat extra geldpotje van tweeënhalve miljoen euro gedurende drie jaar, om Limburg uit de culturele achterlijkheid te slepen. Een vorm van ontwikkelingshulp, lijkt het wel. Als of Limburg niets zou te bieden hebben! Plaatsvervangende schaamte kleurt mijn wangen.

Het is me als Limburgse recensent meer dan eens overkomen dat ik door politieke of culturele instanties luidop suggesties ingefluisterd kreeg om deze of gene productie goed te keuren 'omdat het Limburgs was'. Vandaar mijn oorspronkelijke terughoudendheid wat de Queeste betrof.

Maar de jongens en meisjes van de Queeste zijn pienter geweest: ze hebben zich niet door de provinciale of lokale politiek laten inpalmen. In 1998 werken ze nog mee aan een Limburgs Open Monumentendag-project; maar in 2002 spelen ze al *Stallerhof/Geisterbahn* van Franz Xaver Kroetz. Het Beiers dialect hebben ze vervangen door een kunstig, bonkig Maaslands.

De Queeste wordt geen stadsgezelschap dat zich aan één bepaalde Limburgse locatie bindt. 'De provincie is onze stad' is hun leuze. (Er bestaat in Limburg trouwens ook geen grootstedelijke kern – volgens sommige beleidsmakers een absolute noodzaak om cul-